1861. **N°. 112.**

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 18 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 September.

Aan de hoogeschool alhier is een harer leeraren ontvallen. De heer Theodorus Willem Johannes Juynboll, hoogleeraar in de Oostersche taal- en letterkunde en *interpres legati Warneriani* overleed gisteren, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 59 jaren. Hij was kweekeling onzer akademie, aan welke hij zich op de studie der godgeleerdheid en der Oostersche letteren toelegde en in eerstgenoemd vak ten jare 1828 den doctorsgraad verwierf. In de school van den beroemden Hamaker gevormd, onderwees hij eerst de Oostersche letteren aan de hoogeschool te Groningen, van waar hij (na door den akademischen senaat aldaar *honoris causa* tot doctor in de bespiegelende wijsbegeerte en letteren benoemd te zijn), omtrent het midden van 1845 herwaarts kwam, om de plaats, die door den dood van den uitstekenden H. E. Weijers openstond, in te nemen. Gedurende zestien jaren dus was hij alhier werkzaam, en strekte hij der hoogeschool en door zijn onderwijs en door zijne geschriften tot eere. Zijn verscheiden mag, vooral bij het gering getal beoefenaren van het vak van studie, waaraan hij zich gewijd had, een gevoelige slag voor de hoogeschool en de wetenschap genoemd worden.

— Voor het admissie-examen, alhier door de faculteit van letteren op gisteren en heden afgenomen, hadden zich vijftien jongelieden aangemeld. Van deze zijn er acht tot de akademische lessen toegelaten, en zeven afgewezen.

— Gisteren morgen omstreeks 10 ure had de schoonmaakster van den heer M. P. Oudshoorn, in de Donkersteeg, het ongeluk van het plankijs achter de woning in het water te vallen. Spoedig begon zij te zinken en daar de pogingen om haar te helpen vruchteloos waren, zou zij waar[illegible] [illegible], welke zonder zich te ontkleeden in het water was gesprongen. Hij mogt het genoegen smaken de vrouw behouden aan wal te brengen.

— Bij de aanbesteding, die gisteren op het raadhuis alhier plaats had, is het verwen van eenige brug- en keerleuningen aangenomen door J. P. van Dorp, huisverwer alhier, voor *f* 445. Het veranderen van den weg van de Spanjaardsbrug tot Leyderdorp, in een grindweg, is niet gegund.

— De heer J. van Haaften, van Sliedrecht, is aannemer geworden der leverantie van fourrages voor de troepen te paard, alhier gevestigd, loopende over het tijdvak van 1 Nov. dezes jaars tot ult. Oct. 1862, tegen de prijzen van de 10 ℔ haver voor 89½ cts, de 10 ℔ hooi voor 24 cts en de 10 ℔ stroo voor 19 cts.

— Bij de heden, van wege de commissie van administratie over de gevangenissen alier gehouden aanbesteding tot levering der benoodigdheden tot onderhoud en verpleging der gevangenen gedurende het jaar 1862, zijn de laagste inschrijvingen geweest als volgt: tarwe per mud *f* 13.78, rogge id. *f* 8.06, aardappelen de 50 N. ℔ *f* 3.28, gort per N. ℔ *f* 0.17^{50}, groene erwten id. *f* 0.15, rijst id. *f* 0.20, rundvleesch id. *f* 0.40, kalfsvleesch id. *f* 0.70, rundvet id. *f* 0.75^{40}, boter id. *f* 1.09, koffij id. *f* 1.10, chicorei id. *f* 0.13^{50}, zout id. *f* 0.14^{10}, peper id. *f* 0.58, raapolie id. *f* 0.43^{75}, patentolie id. *f* 0.46^{44}, kaarsen id. *f* 0.69^{99}, groenten id. *f* 0.03^{89}, steenkolen de 100 N. ℔ *f* 1.29, smeekolen id. *f* 1.34, lange turf de dubbele mudde *f* 0.89, korte turf id. *f* 0.85, takkebossen de 100 stuks *f* 10.50, ligstroo de 100 N. ℔ *f* 12.45, zoete melk de kan *f* 0.04^{89}, karnemelk id. *f* 0.01^{98}, roode wijn per flesch *f* 0.59^{99}, bier per kruik *f* 0.11^{25}, groene zeep per N. ℔ *f* 0.34^{99}, azijn per kan *f* 0.04^{99}.

— De muziek-uitvoeringen door het muziek-corps der dienstdoende schutterij op het Plantsoen zijn, uithoofde van het vergevorderde jaargetijde, voor dit jaar geeindigd.

— Gisteren, bij gelegenheid van de opening der vergadering van de staten-generaal, zijn aan het station alhier 659 retourbilletten en 89 gewone billetten naar 's Hage afgegeven.

— Zondag ll. werd de godsdienstoefening voor de prot. militairen in het kamp van Milligen geleid door d[r]. A. Rutgers van der Loeff, pred. alhier. Z. Eerw. sprak over het verband tusschen *godsdienst en krijgsdienst*, naar aanleiding van Rom. XIII. vs. 4[b]. *Zij draagt het zwaard niet te vergeefs; want zij is Gods dienaresse:* welke uitspraak, regtstreeks van de overheid gezegd, op de Nederlandsche krijgsmagt werd toegepast. Bij tamelijk goed weder ontbrak het ook ditmaal niet aan belangstellende toehoorders, die van elders waren zamengekomen.

— De generaal-majoor van Geen, bevelhebber der kamperende troepen, heeft bij eene dagorder vaarwel aan de manschappen toegeroepen. Met veel belangstelling, zegt hij daarin, en een waar genoegen heb ik den goeden wil en ijver waargenomen, waarvan de gezamentlijke troepen zoo voldoende bewijzen hebben gegeven, alsmede de orde, eensgezindheid en krijgstucht, die voortdurend bij alle wapen-corpsen hebben geheerscht. De troepen in het algemeen betuig ik deswegens mijne volkomene tevredenheid.

— Uit Weesp meldt men dat van daar gevankelijk naar Leyden is gevoerd de horologiemaker P. S., tegen wien door de arr.-regtbank alhier, ter zake van misbruik van vertrouwen, regtsingang is verleend met bevel van gevangenneming, en die door de rijks-veldwagt te Weesp was opgespoord.

— De *Staats-Cour.* bevat een overzigt van de opbrengst van 's lands middelen over de acht eerste maanden van 1861, waaruit blijkt, dat die bedragen heeft *f* 38,105,568.90, zijnde *f* 350,927.45 meer dan over denzelfden tijd in 1860.

— De minister van koloniën heeft ter kennis gebragt van degenen, die genegen zijn om casu quo, bij een vergelijkend praktikaal examen, te dingen naar de vacerende betrekking van fabriek- en magazijnmeester voor de dienst der Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea, dat zij zich daartoe bij gezegeld request tot het dep. van koloniën kunnen wenden. Aan deze betrekking is verbonden eene jaarlijksche bezoldiging van *f* 1500, in te gaan met den dag der inscheping naar de Kust van Guinea, benevens vrije woning aldaar.

— Uit Delft schrijft men aan de *Amst. C.*: Ik kan thans een verblijdend berigt mededeelen, dat wel geen tegenspraak zal ontmoeten, t. w. dat het besluit tot reorganisatie onzer akademie door den koning geteekend is. In hoofdzaak behelst het meer uitbreiding voor het onderwijs op het gebied van handel en industrie, en worden tot voldoening aan het admissie-examen meer kundigheden vereischt.

— Het Bataafsch genootschap der proefondervindelijke wijsbegeerte te Rotterdam heeft in hare Zaturdag ll. gehouden algemeene vergadering de [illegible] Als lid-consultant: P. J. van Kerckhoff, hoogleeraar te Groningen; W. J. Gop, hoogl. te Deventer; V. S. M. van der Willigen, hoogl. te Deventer, en A. J. A. Oudemans, hoogl. te Amsterdam. Als lid: G. A. van Kerkwijk, kolonel-ingenieur te Utrecht; P. Caland, ingenieur 1[ste] kl. van 's rijks waterstaat, te Rotterdam; B. Verver, hoogl. te Maastricht; A. R. Blommendal, kapt.-luit. ter zee, te 's Gravenhage; E. Wenckebach, ingenieur van 's rijks telegrafen, te 's Gravenhage; D. de Loos, doctor in de wis- en natuurkunde, te Rotterdam; en K. F. R. Andrau, luit. ter zee 1[ste] kl. te Utrecht.

— Het stoomflotille-vaartuig *Hector*, onder bevel van den luit. ter zee 1[ste] kl. P. M. van der Haak, uit Suriname komende, is gisteren ter reede van Hellevoetsluis aangekomen.

— Te Utrecht hebben aan het op den 13[den] en 14[den] dezer gehouden admissie-examen 36 jongelieden deelgenomen, waarvan er 28 tot de akademische lessen zijn toegelaten.

— Uit Nijmegen meldt men dat verscheidene stoombooten en zeilvaartuigen voor die stad en omstreken voor anker moeten gaan, door den lagen waterstand der rivier de Waal. De gemeenschap per stoomboot naar boven- en benedenwaarts, alsmede naar Limburg, is gestremd. Ook de IJssel is in twee jaren tijds nog zoo laag niet geweest als thans.

— Door de arrond.-regtbank te Arnhem is bevel van gevangenneming met regtsingang verleend tegen den heer N. S., gewezen notaris te D., wegens herhaalde moedwillige mishandeling te Ede op zijne huisvrouw gepleegd.

— Het aantal studenten aan de theologische school te Kampen bedraagt thans 44, waarvan er 4 tot zendelingen onder de Heidenen worden opgeleid.

— Naar men verneemt, zijn er 180 verzoekschriften ingediend om als kweekeling te worden geplaatst aan de op te rigten rijkskweekschool voor onderwijzers te Groningen. Daaronder zijn er zelfs uit Limburg, Zeeland en Noordholland. Er zullen slechts 40 kweekelingen worden geplaatst, zoodat een groot aantal niet kan worden aangenomen.

— Uit Assen meldt men, dat men in sommige plaatsen van Drenthe bezig is met het opdelven der winter-aardappelen. De opbrengst is beter dan in het begin kon worden vermoed. Op de weekmarkt aldaar werden de aardappelen grootendeels verkocht voor *f* 2.40 het Ned. mud.

— Uit Maastricht meldt men, dat er op de goederen van de familie de Valensart een klooster, met 70 cellen, wordt gebouwd, voor de uit Italië en Frankrijk verdreven Jesuïten.

— Volgens de jongste berigten uit Paramaribo waren aldaar 14 vlugtelingen uit de Fransche straf-inrigting van Cayenne, die te Coronie waren aangehouden, aangebragt. Zij zijn voorloopig in het fort Zeelandia opgesloten.

'S GRAVENHAGE, 17 September.

Z. M. heeft goedgevonden bij het wapen der cavalerie te benoemen: bij het 4[de] reg. dragonders, tot 1[sten] luit. den 2[den] luit. jhr. G. W. van der Does, van het corps; bij het 5[de] reg. dragonders, tot ridmeester 3[de] kl.

den 1sten luit.-adjudant C. L. Hermsen, van het 3de reg. dragonders. Overeenkomstig de bepalingen der wet van 28 Aug. 1851 is de 1ste luit. J. A. Sodenkamp, van het 1ste reg. infanterie, uit de militaire dienst ontslagen.

— Tot kantonregter te Hindeloopen is benoemd jhr. mr. G. van Suchtelen van de Haere, thans griffier bij het kantongeregt te Oldeberkoop.

— Bij het 3de bataillon van het reg. grenadiers en jagers is benoemd tot adjudant de 1ste luit. jhr. van Spengler, van dat bataillon.

— Z. M. heeft aan baron Stratenus, Nederl. gezant bij het hof van Hanover en bij de Hanzesteden, vergunning verleend tot het dragen der versierselen van ridder-grootkruis der Guelphen-orde, hem door den koning van Hanover geschonken.

— Naar men verneemt, zullen HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik zich aanst. Vrijdag naar Luxemburg begeven. HH. KK. HH. zullen zich twee dagen te Keulen ophouden, ten einde de tentoonstelling aldaar te bezigtigen. Daarna zullen zij een bezoek bij Z. M. den koning van Pruissen brengen en zich vervolgens naar Luxemburg begeven, om aldaar eenigen tijd te verblijven.

— De minister van marine zal Vrijdag aanst. geen gehoor verleenen.

— Heden morgen zijn de twee bataillons grenadiers, van het reg. grenadiers en jagers uit de legerplaats Milligen, binnen de residentie gemarcheerd.

— Gisteren namiddag is te Scheveningen aangezet de pink *Margaretha*, aanbrengende 41,000 stuks steurharing, die verkocht is voor ƒ45 en ƒ33. Met dat vaartuig zijn in zee voor Schouwen eergisteren nacht gered en alle behouden te Scheveningen aangebragt zes schepelingen van de brik *Margarethe*, kapitein J. F. Bakker, geladen met steenkolen, komende van New-Castle en bestemd naar Rotterdam. De brik had een zoo belangrijk lek bekomen, dat de bemanning haar in de boot had moeten verlaten. De kok, een jongeling van 16 jaren, is bij dat ongeval verdronken. Het schip, de eigendom van den kapitein, en lading waren verzekerd.

— De eerste kamer heeft heden eene zitting gehouden, waarin de voorzitter zijne taak met het houden eener toespraak heeft aanvaard. Op voorstel van den voorzitter is besloten 's konings troonrede met een adres te beantwoorden. Daarna werd overgegaan tot de trekking der afdeelingen.

De tweede kamer heeft mede eene zitting gehouden, onder voorzitting van den heer Anemaet. Daarin werd overgegaan tot het opmaken eener lijst van drie candidaten voor de vervulling van het voorzitterschap. Als eerste candidaat is bij de eerste stemming gekozen de heer mr. G. C. J. van Reenen, met 36 stemmen. Als tweede candidaat, bij de derde stemming, de heer mr. W. H. Dullert, met 27 stemmen, en als derde candidaat, bij de vierde stemming, de heer mr. J. K. van Goltstein, met 34 stemmen.

ALKMAAR, 16 September.

Vrijdag ll. is alhier de 15de algemeene vergadering der Holl. maatschappij van landbouw gehouden. Zij werd door den voorzitter, den heer Begram, met eene belangrijke rede geopend. Omtrent den toestand der maatschappij werd medegedeeld, dat het getal afdeelingen 48 bedraagt en dat het getal leden sedert de laatste algemeene vergadering met 123 was vermeerderd en nu tot 6843 was gestegen. De pogingen van het hoofdbestuur, om de Londensche markt van als deugdelijk erkende Hollandsche boter te voorzien, zijn tot nog toe mislukt, door het afsterven van den correspondent, juist bij de aankomst eener bezending van 1ste en 2de qual., welke, bij onbekendheid met de gemaakte overeenkomst, door den opvolger van den overledene, als gewone boter is verkocht.

Bij monde van den heer J. B. Snellen werd het verslag uitgebragt der commissie tot onderzoek, in hoe verre de krachten der maatschappij dienstbaar kunnen worden gemaakt aan de bevordering van het landbouw-onderwijs, welk verslag eindigde met het voorstel:

1o. Om de beide inspecteurs van het lager onderwijs te verzoeken door elke onderwijzers-vereeniging een lid te doen benoemen, die kosteloos zoodanig onderwijs zou bekomen, ten einde dit onder zijne medeleden te verbreiden en dezen alzoo in staat te stellen aan jongens boven de 12 jaren, buiten de gewone schooluren, het gewenschte onderrigt te verleenen.

2o. Om daartoe voor elk der beide provinciën te benoemen als primitieve onderwijzers een theoretisch en een practisch landbouwer, ten einde in verschillende oorden 3 cursussen te houden, elk van één jaar lang, en zulks op eene jaarlijksche bezoldiging van ƒ1500.

3o. Om de gemeentebesturen uit te noodigen bij de benoeming van onderwijzers te letten op personen, die in staat zijn landbouwkundig onderwijs te geven.

4o. Om aan een practisch landbouwer de vervaardiging op te dragen van een handboek, waarin aan de hulpwetenschappen niet al te groote plaats gegeven wordt.

5o. Om de onderwijzers door geldelijke belooningen, boekwerken, medailles en getuigschriften aan te moedigen in deze de pogingen der maatschappij te bevorderen.

6o. Om, met het oog op de zonen van meervermogenden, in elke provincie twee boerderijen, waarop verschillende bouwwijzen gevolgd worden, te huren en tot landbouwscholen te bezigen en om eene commissie te benoemen tot het voordragen van een plan voor zoodanige instellingen en daartoe eene leening te sluiten, met bepaling, dat bij ongenoegzame deelneming de inschrijvingen zullen belegd worden, totdat het kapitaal voldoende is.

7o. Om te trachten geschenken voor dit doel te bekomen.

8o. Om deze scholen vooral tot practisch onderwijs van jonge lieden, die eene goede voorbereidende opleiding genoten hebben, te doen dienen.

9o. Om met de oprigting terstond na de goedkeuring van het plan en de vinding van het kapitaal te beginnen.

Op praeadvies van het hoofdbestuur is besloten het verslag in de mededeelingen op te nemen, om daarover in eene volgende vergadering te beraadslagen en de commissie uit te noodigen inmiddels eene raming der kosten op te maken.

Aangaande het kaasstremsel van den heer J. van Geuns te Haarlem werden mondelinge opgaven gedaan van genomen proeven door de heeren van Leeuwen (afd. Nieuwkoop), Koster (afd. Medemblik) en den heer secretaris, welke, even als een reeds door de afdeeling Beemster ingezonden verslag, vrij ongunstig voor dit nieuwe middel luiden.

Op praeadvies van het hoofdbestuur werd goedgevonden de behandeling van het voorstel Hoorn, uitschrijven van prijsvragen tot het bekomen van landbouwboekjes, te verdagen, tot dat eene beslissing zal zijn genomen op het hiervoor vermelde rapport.

Het voorstel van het hoofdbestuur, om de gouden medaille en ƒ100 uit te loven, voor de volledigste proeven met het draineren van middelbaar en laag gelegen landen, werd na levendige beraadslagingen met 98 tegen 72 stemmen aangenomen.

Van wege de afdeelingen 's Gravenhage en Leyden en de gemeentebesturen van beide steden waren verzoeken ingekomen tot het aldaar houden van de algemeene vergadering en de tentoonstelling in 1862. Het hoofdbestuur adviseerde voor 's Hage. De heeren van Geer en G. G. Snellen kwamen krachtig voor Leyden op en werden ondersteund door den heer Zeegers Veeckens (Alphen), terwijl de heer Schiffer even ijverig de aanspraken der residentie volhield. Het hoofdbestuur motiveerde daarop nader zijn advies, waarna 's Hage 131 en Leyden 39 stemmen bekwam, zoodat de 16de vergadering in Sept. 1862 te 's Gravenhage zal plaats hebben. Voor zoo veel zulks kon geschieden is de toezegging gegeven dat de eerste Zuidhollandsche gemeente na 's Gravenhage, waar de algemeene vergadering wordt gehouden, de stad Leyden zal zijn.

Tot lid van het hoofdbestuur, in plaats van den heer T. P. Viruly, werd met 85 stemmen verkozen de heer J. D. Viruly, te Voorburg.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 15 September.

Nabij Newcastle vergat dezer dagen een wachter op den spoorweg, dat er een buitengewone trein moest doorgaan, en bij, zoowel als de stationchef te Boldon, lieten den slagboom open om een man met kar en paard door te laten. Naauwelijks was deze op de lijn of de trein kwam den hoek om, dien de weg neemt, en vermorzelde man, paard en kar, doch zonder in zijnen loop gestoord te worden. Dit verzuim zal gestraft moeten worden als ware er manslag gepleegd.

— Uit Natal in Zuid-Afrika verneemt men, dat daar nog voortdurend gebrek aan ambachtslieden is; kleedermakers, smidsknechts, metselaars, schoenmakers, bakkers, enz., verdienen per dag 7 sh. 6 p. à 10 sh. (4.50 à 6) en arbeiders 4 sh. 6 p. à 6 sh.

— Een berigt, afkomstig uit een der zuidelijke staten van Noord-Amerika, zegt dat de regering der afgescheiden staten heeft besloten, dat niet de minste hoeveelheid katoen, tabak of rijst uit de in die staten gelegen plan[illegible] worden afgeleverd, voordat de blokkade is opgeheven. De planters zullen vermoedelijk hunne katoen en tabak, begroot op eene gezamenlijke waarde van 50 millioen £, ter beschikking der regering stellen, tegen een voorschot betaalbaar in obligatiën à pari op genoemde regering.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 September.

Men verzekert thans dat de bijeenkomst van den koning van Pruissen met den keizer te Compiègne op den 6den October zal plaats hebben.

— Naar men zegt zal de heer Michel Chevalier eerstdaags den heer Rouher als minister van landbouw, koophandel enz. vervangen.

— De Turksche gezant is bij den heer Thouvenel toegelaten, wien hij officieus heeft aangekondigd, dat zijne regering dezer dagen in eene opzettelijke bijeenkomst, waaraan ook door den onder-koning van Egypte, Saïd-pacha, was deelgenomen, het besluit heeft genomen hare toestemming tot de doorgraving der landengte van Suez te geven. Men onderstelt dus, dat de nieuwe Sultan niet zoo zeer tot Groot-Brittannië overhelt als door sommigen wel wordt beweerd.

— Men verzekert, dat de heer Mirès een brief aan den keizer heeft gerigt, met het verzoek dat hij, bij verwerping van zijne voorziening in cassatie, voor eenigen tijd naar Amerika zal mogen vertrekken, na vooraf een deel zijner gevangenisstraf in een zoogenaamd gesticht tot ziekenverpleging te hebben doorgebragt.

— Volgens berigten uit Beyruth wordt de inrigting van het bestuur van Syrië naar de vroeger vastgestelde regelen voortgezet. De Libanon, thans onder het bestuur van eenen Christen staande, is in zes districten of administrative afdeelingen gesplitst; de afpaling van derzelver grensscheidingen op het terrein zal tegen het midden van September volbragt zijn. Men heeft getracht in ieder van die districten ingezetenen van ééne en dezelfde godsdienst te vereenigen, en dit is meerendeels gelukt; evenwel zijn er eenige gemeenten van gemengde bevolking, en voor deze zijn bijzondere bepalingen gemaakt. Bij het afzenden dezer berigten was het in Syrië overal rustig.

— De opbrengst van den St. Pieters-penning moet thans reeds tot 57 millioen geklommen zijn.

PRUISSEN.

BERLIJN, 15 September.

De baron von Schleinitz treedt met 1 October aanst. als minister van buitenl. zaken af; daarentegen is hij tot minister van het huis des konings benoemd. Het is nog onzeker, of hij als zoodanig stem en zitting in den ministerraad zal behouden, maar uit aanmerking van de gewigtige diensten, welke hij in den jongsten tijd aan den staat heeft bewezen, is het zeer waarschijnlijk.

— De in Manheim bijeengekomene centrale-commissie voor de Rijnscheepvaart heeft besloten de tollen op te heffen, welke tot dusver de schepen, bij het passeren der bruggen, op dien stroom hadden te voldoen.

— Uit Stuttgart wordt gemeld dat H. M. de koningin der Nederlanden,

en haar zoon, prins Alexander, zich naar Gleisweiler in de Paltz hebben begeven.

— De koning van Wurtemberg, die den 27sten dezer zijn 80sten geboortedag viert, geniet eene goede gezondheid. Hij gaf daarvan dezer dagen nog blijk ter gelegenheid van een brand, welke in de fabriek van Schöttlen te Stutgart uitbarstte. De koning bleef, niettegenstaande een fellen kouden regen, van 8 tot 12 ure op de plaats van het ongeluk, tot dat men hem de verzekering gaf, dat eene verdere uitbreiding van den brand niet meer te vreezen was. De door den brand veroorzaakte schade wordt op 200,000 fl. begroot.

— Volgens een dezer dagen verschenen overzigt, betreffende de voor Glarus ontvangen geldelijke ondersteuningen, die te zamen ruim 2 millioen fr. bedroegen, is uit Nederland de som van 22,737 fr. en uit Batavia 10,000 fr. ontvangen.

— Berigten uit Petersburg melden, dat er bevel was uitgevaardigd om al de verlofgangers, behoorende tot de drie legercorpsen, welke Polen bezet en omringd houden, op te roepen en onder de wapenen te doen komen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 14 September.

Het officiële blad deelt de benoeming mede van den heer Wissely, tot gewoon hoogleeraar in de regten aan de universiteit te Praag. Dit is het eerste voorbeeld van de benoeming van eenen Israeliet tot dergelijke betrekking in ons land.

— De *Munchener Zeit.* bevat de besluiten eener algemeene vergadering van de katholieke vereenigingen in Duitschland, welke vergadering te Munchen heeft plaats gehad. Daarin is geprotesteerd tegen de omverwerping van den wereldlijken troon des Pausen, gepaard met de verklaring, dat de Duitsche katholieken zich noch tegen de Duitsche nationale eenheid, noch tegen de burgerlijke vrijheid, noch tegen den maatschappelijken vooruitgang aankanten.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 31 Julij.

Tot substituut-officier bij den raad van justitie te Samarang is benoemd mr. E. J. de Sturler, en tot lid van het collegie van curatoren van het gymnasium Willem III dr. J. A. C. Oudemans.

— Men heeft hier ter stede eene ligte aardschudding waargenomen. De duur was ongeveer 30 seconden.

— Van de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo zijn de volgende berigten ontvangen: De toestand van dit gewest is in den laatsten tijd zeer verbeterd. Het bestuur in de onderafdeelingen werkte geregeld, doch werd somwijlen belemmerd door de laauwheid en den minderen dienstijver van enkele inlandsche hoofden. De binnenlandsche handel was gering, zoowel ten gevolge van de bepalingen op den invoer van zout en andere levensbehoeften in de bovenstreken, als wegens de vrees der handelaren, om door zwervende benden muitelingen overvallen en beroofd te worden. De geest der aan ons gezag onderworpene bevolking was over het algemeen gunstig, hetgeen gebleken is bij de pogingen onzer vijanden, om in de afdeelingen Martapoera en Amoenthay eene reactie te bewerken. Van de Oostkust bleven de tijdingen bevredigend. Voor zooverre bekend is heerschte in de verschillende rijkjes aldaar eene gewenschte rust. Het vermoeden bestond evenwel, dat Koesan en Batoe-Litjin tot schuilplaatsen verstrekken aan de oproerlingen uit het oude Bandjermasingsche rijk.

— Aan het *Bat. Hbl.* schrijft men van Banjermassing het volgende: Het getal zieke officieren is in den laatsten tijd nog met eenige vermeerderd, als de 1ste luitenants de Bruyn, Strengnaerts en Smagge. De luitenant de Braauw is thans weder hersteld. De zaken blijven steeds op den ouden voet; eerstdaags zal hoogst waarschijnlijk weder wat voor ons te doen zijn. De majoor Schuak heeft een togt gemaakt, die u waarschijnlijk bekend zal zijn. Bij die gelegenheid heeft het 13de bataillon zich zeer onderscheiden. Door een overmagtigen vijand ingesloten, verstoken van de gidsen, die doodgeschoten waren, verlaten door hulptroepen en koelies, heeft het de twee laatste dagen zonder kruid en vivres zich met de bajonet eenen weg door den vijand moeten banen, waarbij het een 6-tal dooden en een 30-tal gewonden heeft bekomen, die natuurlijk, uit gebrek aan koelies, door de soldaten moesten getransporteerd worden. In het Martapoerasche zijn een korporaal (belast met de opname), en een geleide van 1 sergeant en 4 man, vermoord.

Omtrent den genoemden togt van den majoor Schuak wordt nog het volgende, uit Soerabaya gemeld: Als een blijk der vermoeijenissen, moeijelijkheden en gevaren, waaraan onze dappere soldaten (waarvan de meeste reeds sints 2 jaren) in het rijk van Banjermassing zijn blootgesteld, diene het volgende, van het tooneel des oorlogs ontvangen, schrijven, dd. 20 Junij: De 1ste luit. der infanterie Strengnaerts, die den togt naar Tonga aan de rivier Montallet onder onzen majoor Schuak heeft medegemaakt, is thans zwaar ziek, welke ziekte aan de doorgestane vermoeijenissen is toe te schrijven. Deze togt heeft op ons allen een diepen indruk gemaakt en men kan gerust zeggen, dat zulks de voornaamste episode uit ons leven uitmaakt. Eene maand lang hadden wij dagelijks den dood voor oogen. Van onze zeer kleine kolonne zijn twee officieren zwaar gekwetst, en wel de kapitein Stoeker en de adjudant Wijndels; wij hebben 43 dooden en gewonden, ongerekend de vele pijl- en ranjoewonden. De eenige mortier, die wij medegevoerd hadden, was bij het werpen van de raketten afgeslagen en in de rivier de Aijoe verdwenen; bovendien waren wij geheel van ammunitie ontbloot, — ieder soldaat had slechts nog 1 patroon bij zich, en bij het opstoomen der Aijoe van de Boni om onze troepen te ontzetten, was het reeds het derde etmaal dat wij niets gegeten hadden. Allen vielen als uitgehongerde menschen op de broodzakken aan, die op de boot stonden, alwaar eene Hollandsche hartelijke ontvangst ons ten deel viel. Op den laatsten dag viel de majoor Schuak, uitgeput van vermoeijenis, op de raketten neder en ging het bevel over op onzen 1sten luit. Strengnaerts, wiens voeten geheel ontveld waren en die bovendien de koorts had. Gewis is deze togt wel een van de moeijelijkste en gevaarlijkste geweest, doch door volharding, en met groote opofferingen van onze zijde, hebben wij ons door een stoutmoedigen en overmagtigen vijand weten heen te slaan.

— Van Kediri meldt men dat aldaar zware overstroomingen hebben plaats gehad, ten gevolge van de regens, die in het regentschap Trengalek hebben plaats gehad. In verschillende dessas langs de rivieren Ngasinan en Goenoenglor zijn 10 menschen omgekomen, benevens 20 buffels, 36 schapen en een 1000-tal pluimvee. 49 huizen zijn deels ingestort, deels met den stroom weggedreven. 170 hamat padi, en 190 pikol koffij zijn grootendeels bedorven. De schade, die de bevolking in dat regentschap geleden heeft, wordt op p. m. ƒ3000 geschat.

— Van Billiton meldt men de verschijning van zeeroovers. 52 personen werden door hen op onderscheidene plaatsen geroofd. Het is niet mogen gelukken hen te achterhalen.

— Op den berg Nobo op Timor hebben op 4 en 18 Mei uitbarstingen plaats gehad.

Per Telegraaf.

PARIJS, 16 September. Een gerucht, dat de generaal Cabrera op de Napelsche kust zou geland zijn, is gebleken onwaar te zijn.

SCUTARI, 15 September. Eene oproerige beweging staat op het punt van uit te barsten. De Turken, in vereeniging met de Christelijke bergbewoners, eischen het afzetten van den gouverneur Abdi-pacha.

WEENEN, 16 September. Venetië zal geen landsdaad bekomen, maar de centrale congregatie zal grootere voorregten verkrijgen. — Volgens de *Presse* zal de keizer van Rusland eene reis naar den Kaukasus doen. — Omer-pacha is gisteren naar het leger bij Gatzkoe vertrokken.

NEW-YORK, 7 September. (*R. O.*) Een groot aantal inwoners van Noord-Carolina zijn op het fort Hatteras aangekomen en hebben den eed van getrouwheid aan de Unie afgelegd. Overal is de witte vlag zigtbaar. Sedert het gevecht te Hatteras zijn de troepen uit Noord-Carolina naar Virginie teruggetrokken. Van de zuidelijken zijn er eenigen uit Tenessee in Kentucky gekomen en hebben zich aldaar versterkt.

NAPELS, 17 September. In Calabrië, tusschen Brezzano en Brancalcone, zijn in den nacht tusschen den 13den en 14den ongeveer 100 roovers geland, men gelooft Spanjaarden. De troepen en de nationale garde hebben hen omsingeld. De heer de Montebello is door den generaal Cialdini ontvangen.

FLORENCE, 16 September. De nationale garde van Palermo is door de bevolking en de nationale garde van Florence met geestdrift ontvangen. Overal werd geïllumineerd en wapperden de vlaggen.

STADS-BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 19den September 1861, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1º. Installatie en beëediging van het raadslid Driessen.

2º. Benoeming van een bestuurder van het werkhuis, uit den raad, bij de aftreding van het raadslid Driessen.

3º. Benoeming van een commissaris der stedelijke gasfabriek bij periodieke aftreding.

4º. Concept-adres aan den koning, om vrijstelling van zegelregt voor de registers van den burgerlijken stand.

5º. Voordragt tot verhooging, zoo in ontvang als in uitgaaf, der gemeentebegrooting voor 1861.

6º. Voordragt tot af- en overschrijving op de gemeente-begrooting voor 1861.

7º. Voordragt tot het huren van een kelder aan de Vischmarkt.

8º. Voordragt betreffende de bezoldiging van het vormend onderwijs, te verschaffen aan de kweekelingen der openbare lagere scholen.

9º. Adres van de firma J. W. van den Aardwegh en Zoon, ter zake de betaling van plaatselijke belasting van naar buiten uitgevoerde dranken.

10º. Adres van vrouwen kraammoeders, om ontheven te worden van de betaling van twee losrenten.

11º. Adres van commissarissen van de Nieuwe Societeit, houdende verzoek dat de tegenwoordige schutting in de eerste vijf jaren niet door een muur behoeft vervangen te worden.

12º. Adres van Gebr. van Wijk en Comp., om vergunning tot het leggen van een duiker.

13º. Adressen om afschrijving van plaatselijke directe belasting 1861, van
  a. J. S. Senter;
  b. A. A. van Welsen, wed. H. A. Schuler.

14º. Rekeningen over 1860 van
  a. het H. G. of armen wees- en kinderhuis;
  b. de armverzorgers der Israelitische gemeente, met staat van af- en overschrijving;
  c. het Roomsch-Cath. armbestuur, met suppletoiren staat van begrooting en staat van af- en overschrijving;
  d. het Roomsch-Cath. wees- en oudeliedenhuis, met staat van af- en overschrijving.

Burgerlijke Stand.

ONDERTROUWD: J. N. Valk, jm. 27 j. en M. S. la Riviere, jd. 21 j. — P. van der Keur, jm. 24 j. en G. Bavelaar, jd. 27 j. — C. van den Heuvel, jm. 24 j. en M. Panhuizen, jd. 27 j. — A. van Delden, jm. 40 j. en S. Starkenburg, jd. 36 j. — J. Boom, jm. 30 j. en J. van Wageningen, jd. 28 j. — W. F. Vermond, jm. 23 j. en G. J. van den Boogert, jd. 20 j.

ADVERTENTIEN.

Op den 12[den] Julij overleed te *Sidhoardjo*, nabij Sourabaija, eiland Java, op de fabriek *Boedberan*, ten huize van den Heer M. BOUMEESTER, aan de gevolgen eener hevige ziekte, bijna twee en twintig jaren oud, mijn innig geliefde eenige Zoon GOZEWIJN WILLEM HENDRIK, diep betreurd door mij en mijne overgeblevene Kinderen.

LEYDEN, 16 September 1861. W. H. DE VRIESE.

Eenige kennisgeving.

VEREENIGING VOOR CHRISTELIJKE BELANGEN.

VERGADERING op Vrijdag 20 September 1861, des avonds ten *half acht* ure, in de ZAAL, Noordeinde.

Spreker: Ds. J. H. GUNNING Jr., van *'s Gravenhage*.

J. COUVÉE Az., *Secretaris*.

Toegang vrij, hoewel *alleen de Leden* van de plaatsen in het midden der Zaal kunnen gebruik maken, tegen afgifte van hun Convocatie-Billet.

GENOOTSCHAP: *Mathesis Scientiarum Genitrix.*

OPENBAAR JAARLIJKSCH VERSLAG,

DAARNA

Het uitreiken der Medailles en Prijsbeloohingen,

op Donderdag den 19 September 1861, des avonds ten 6 ure,

IN DE

STADS-GEHOORZAAL.

Namens het Bestuur,
H. J. GIEZEN, Secretaris.

Het Bestuur van de LEYDSCHE AFDEELING der *Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat betreffende de **Internationale Tentoonstelling** van Voortbrengselen van Nijverheid en Kunst, te LONDON in 1862, inlichtingen bij den Secretaris van het Departementsbestuur te bekomen zijn.

Namens het Departementsbestuur:
H. VAN HALL, Secretaris.

RHYNZIGT.

Het laatste Zomer-Concert

zal bij gunstig weder plaats hebben

Donderdag den 19[den] September 1861.

Aanvang ten *zes* ure.

GYMNASTIEK-SCHOOL.

De Commissie voor de Gymnastiekschool van het Departement *Leiden* der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, heeft de eer bekend te maken, dat de Lessen zullen aanvangen in het begin der maand October, op nader aan te kondigen dag en uur.

Tot het inschrijven van Leerlingen zal worden gevaceerd, op Donderdag en Vrijdag den 19[den] en 20[sten] September 1861, des namiddags van *twee* tot *vier* ure, in het Gebouw *tot Nut van 't Algemeen*, aan de Rapenburg.

Belanghebbenden worden herinnerd aan de bepaling van Art. 6 van het Reglement voor de School, luidende:

»Bij de inschrijving moet worden overgelegd de verklaring van eenen geneeskundige, dat de Leerling zonder nadeel de Lessen kan bijwonen."

De Commissie voornoemd,
LEIDEN, 17 September 1861. Namens dezelve,
P. C. LEZWYN, Secretaris.

Bij exploit van mij Ondergeteekende Deurwaarder te *Leiden*, de dato 16 September 1861, is ten verzoeke van den Heer ANTHONIE VAN 'T HOOFT, te *Leiden*; domicilie gekozen hebbende bij zijnen Procureur MARINUS EVIUS BOOY, wonende te *Leiden*, Wijk V. No. 301, die voor hem in deze zal occuperen, op de wijze bij art. 4 No. 7. Wetboek van Burg. Regtsv. vermeld, aan den Heer HALBO KUIPERS, gewoond hebbende te *Leiden*, doch wiens tegenwoordige woon- of verblijfplaats onbekend is, beteekend, o. a. afschrift van een Procesverbaal van Pandbeslag, dd. 9 September jl. op de goederen, welke bij art. 1186 Burg. Wetb. voor huurpenningen zijn verbonden verklaard, met dagvaarding tevens tegen de Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te *Leiden* van Dingsdag den 26[sten] November e. k. tot betaling der bij dat exploit genoemde som en tot van waarde verklaring van dat Pandbeslag met de gevolgen van dien.

J. GREEVE, Deurwaarder.

Bij exploit van mij Ondergeteekende Deurwaarder te *Leiden*, de dato 16 September 1861, is ten verzoeke van den Heer WILHELM HENDERICH WEYDUNG, te *Leiden*; domicilie gekozen hebbende bij zijnen Procureur MARINUS EVIUS BOOY, wonende te *Leiden*, Wijk V. N. 301, die voor hem in deze zal occuperen, op de wijze bij art. 4 No. 7. Wetboek Burg. Regtsv. vermeld, aan den Heer HALBO KUIPERS, gewoond hebbende te *Leiden*, doch wiens tegenwoordige woon- of verblijfplaats onbekend is, beteekend, o. a. afschrift van eene Acte van Arrest onder derden, in dato 9 September jl., met dagvaarding tevens tegen de Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te *Leiden* van den 26[sten] November e. k., tot betaling der bij dat exploit genoemde som en tot van waarde verklaring van dat arrest met de gevolgen van dien.

J. GREEVE, Deurwaarder.

De Ondergeteekende heeft de eer bekend te maken, dat hij zich alhier gevestigd heeft als Handelaar in alle soorten van **Ruwe Schapenwol**, zoo fijne, grove als middelsoorten, zullende trachten door eene civiele en prompte bediening zich het vertrouwen zijner geëerde Begunstigers waardig te maken.

M. SPEYER,
Leyden, Apothekersdijk, Wijk IV, 43.

Boek- en Steendrukkerij.

De ondergeteekenden hebben hunne **Lithographische en Autographische inrigting** geöpend en bevelen zich beleefdelijk aan tot het vervaardigen van alle soorten van **boek- en steendrukwerk.**

DE BREUK & SMITS,
Nieuwsteeg, naast de stads-bank-van-leening.

Bij de op Zaturdag den 14[den] September ll. in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leiden*, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris Mr. J. L. KLAVERWYDEN gehouden veiling is het HUIS en ERVE, ingerigt tot het uitoefenen der *Tappers-Affaire*, staande en gelegen te *Leiden*, op den hoek van de Doelengracht en Doelensteeg, Wijk I. Nos. 254 en 255, in bod gebragt, op . . . . f 1000.—

De afslag zal plaats hebben den 21sten dezer, tot welken tijd ten Kantore van gemelden Notaris verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *één vijfde* van iedere verhooging.

Te Leiden te Huur gevraagd om dadelijk te aanvaarden:

een fatsoenlijk **Burgerwoonhuis** voor een klein gezin. Met opgave van prijs en stand, adressere men zich bij den Notaris DONKER, te *Benningbroek*, bij *Hoorn*.

Voor eene Familie van 4 personen, den Zomer meestal buiten doorbrengende, wordt tegen October of November aanstaande verlangd: een **Bovenhuis**, liefst **gemeubeleerd**, houdende minstens 5 Kamers, waaronder 2 groote, met vrijen opgang. Brieven sub Litt. X. aan den Makelaar M. B. RUBENS, in Effecten, te *Amsterdam*.

PUBLIEKE VERKOOPING,

aan de Haven te *Leyden*, op Vrijdag den 20[sten] September 1861, des voormiddags ten 10 ure, van eene aanzienlijke partij nieuw **Timmerhout**, voornamelijk bestaande in: Greenen, Vuren en Dennen Deelen, dito Ribben en Latten, Noordsche, Kant- en Achterdeelen, Rigchels, Schroten, Juffers, Kolders, Sparren en verdere Houtsoorten meer.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 16 September.

Tarwe, nieuwe goede en puike van f 13.00 tot f 13.50; mindere van f 10.00 tot f 12.75, Rogge: f 8.00 à f 9.00, Gerst: Winter f 5.50 à f 7.00. Zomer f 5 50 à f 6.25.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte f 12.00 tot f 13.30. Pruissische Rogge f 7.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, MAANDAG 16 September.

pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
NEDERLAND.				Dito 1859 . . . 3	$59\frac{5}{8}$	$59\frac{5}{8}$	$59\frac{5}{8}$
W. Schuld . . . $2\frac{1}{2}$	$63\frac{7}{8}$	64	$63\frac{7}{8}$	Inschr. in Ass. 6	—	—	—
Dito 3	$76\frac{1}{8}$	$76\frac{1}{4}$	—	Cert. van dito . 6	—	—	—
Dito 4	$99\frac{5}{8}$	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{5}{8}$	Spoorw. volgef.	$195\frac{1}{4}$	$195\frac{1}{2}$	$195\frac{1}{2}$
Amort. Synd. $3\frac{1}{2}$	$92\frac{7}{8}$	—	—	POLEN.			
Handelm. . . . $4\frac{1}{2}$	—	—	—	Aand. 1835 . . . f	—	—	—
O. I. Leening 4	$97\frac{1}{2}$	—	—	Dito Oblig. . . 4	—	—	—
Aand. H. Spw. $4\frac{1}{2}$	—	—	—	PRUISSEN.			
Dito Rijn-Spw. $4\frac{1}{2}$	—	—	—	Oblig. 1859 . . 5	—	—	—
BELGIE.				Aand. 1854 . . $3\frac{1}{2}$	—	—	—
Cert. *Rothsch.* $2\frac{1}{2}$	$54\frac{3}{8}$	—	—	OOSTENRIJK.			
SPANJE.				Oblig. bij *Goll* 5	—	—	—
Obligatiën . . . $1\frac{3}{4}$	$42\frac{1}{4}$	$42\frac{5}{16}$	$42\frac{5}{16}$	Dito 4	—	—	—
Dito Buitenl. . 3	50	$50\frac{1}{8}$	—	Dito Metall. . . 5	$46\frac{9}{16}$	$46\frac{5}{8}$	$46\frac{5}{8}$
Dito Binnenl. 3	$47\frac{13}{16}$	$47\frac{15}{16}$	$47\frac{7}{8}$	Dito zilv. nat. 5	$55\frac{3}{8}$	$55\frac{1}{2}$	[illegible]
Bew. Coupons.	$5\frac{7}{8}$	—	—	Dito bet. Amst. 5	$69\frac{5}{8}$	$69\frac{11}{16}$	—
PORTUGAL.				Dito 1847/52 $2\frac{1}{2}$	$24\frac{1}{2}$	—	—
Oblig. 3	$46\frac{9}{16}$	$46\frac{5}{8}$	—	BRAZILIE.			
Dito 1856/59 3	46	$46\frac{1}{16}$	—	Geldl. 1824 . . 5	$99\frac{7}{8}$	—	—
RUSLAND.				PERU.			
Obl. *Hope & Co.* 5	$102\frac{3}{4}$	—	—	Geldl. 1824 . . $4\frac{1}{2}$	$96\frac{1}{4}$	$96\frac{1}{4}$	—
Dito 1828/29 5	$101\frac{3}{4}$	$101\frac{7}{8}$	$101\frac{3}{4}$	VENEZUELA.			
Cert. 1831/33 5	—	—	—	Oblig. 3	$18\frac{3}{8}$	$18\frac{1}{2}$	[illegible]
Dito 1840 . . . 4	$75\frac{5}{8}$	—	—	GRENADA.			
Dito *Stieglitz* 4	$74\frac{7}{8}$	—	—	Oblig. 4	[illegible]	$14\frac{5}{8}$	[illegible]
Dito Nieuwe . . 4	$74\frac{1}{8}$	—	—	MEXICO.			
Dito 5e Serie . 5	$82\frac{1}{2}$	—	—	Oblig. 1851 . 3	$22\frac{7}{8}$	23	[illegible]
« 1855, 6e Ser. 5	$94\frac{3}{4}$	—	—				

Slotkoersen, heden 17 September.
(*per Telegraaf.*)

Ned. W. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$ pCt.	64	RUSLAND, bij *Hope & Co.*	5 pCt.	[illegible]
Dito	3 "	$76\frac{1}{4}$	Dito bij *Stieglitz & Co.*	4 "	[illegible]
Dito	4 "	$99\frac{1}{2}$	Dito Certif. 6e Serie .	5 "	[illegible]
Handelm.	$4\frac{1}{2}$ "	$134\frac{1}{2}$	Dito Spoorweg volgef.		[illegible]
SPANJE, Oblig.	$1\frac{3}{4}$ "	$42\frac{5}{16}$	OOSTENRIJK, Metalliek	5 "	[illegible]
Dito Binnenl.	3 "	$47\frac{13}{16}$	Dito 1847/1852 . . .	$2\frac{1}{2}$ "	[illegible]
Dito Buitenl.	3 "	$50\frac{1}{8}$	Dito betaalb. te Amst.	5 "	70
PORTUGAL, te L. . . .	3 "	$46\frac{11}{16}$	Dito Zilv. Nat.	5 "	[illegible]
Dito Oblig. 1856/59 . .	3 "	$46\frac{1}{16}$	MEXICO, Oblig. te L.	3 "	[illegible]

Venezuela $18\frac{1}{2}$. — $9\frac{7}{8}$. — Grenada $15\frac{1}{2}$. — $5\frac{1}{2}$. — Ecuador $15\frac{1}{2}$.

Londen, Consols $93\frac{5}{8}$. **Parijs**, Fr. Rente 69.20. **Weenen**, Metall. 5 pCt. 68.—. Id. Nat. 81.10. Wissel Londen 136.30.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.